

SLOVENSKI NAROD.

zhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld. za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 0 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Resni dnevi.

I.

Slovenci smo majhen narod, kakor mali po številu, tako tudi po kulturi. Ločeni od drugih Slovanov in po mejnih kolih od najbližjih nam Hrvatov, postavljeni smo na vse drugo stališče nego Hrvati v političnem in deloma tudi v socialnem pogledu. Odločeni od teh svojih naravnih zaščitnikov, od njih, ki kot mlad narod v vseh strokah narodovega življenja krepko napredujejo, bijemo sami, tako sami boj za svoj obstanek, zagvozdani mej dva po številu in kulturi mogočna soseda, katera na vsaki železniški postaji, v vsakem mejnem mestu, v vsakem trgu svoje predstraže, v osrčji srednjega našega stanu pa svoje etape postavljata. Ta boj je težaven in mi ga bijemo kakor nekdanji Izraelci, ki so z zidarsko žlico v jednej, z mečem v drugej roki stavili in gradili svoje novo domovje. Kulturno izstradani bojujemo se na jednej strani proti narodovi smrti, proti germanizaciji in poitalijančenju, na drugej strani pa za večjo omiko. Da je v življenji narodov poštenost, človekoljubnost, ko bi boj „za biti in nebiti“ narodov v Evropi poznal sočutje, milovali bi drugi narodi malega, a toli lepo nadarjenega Slovenca, ki se bori za svojo omiko in za pogoje svojega obstanka.

A tega ni. Železni zakoni, ki narekujejo boj v vsej prirodi, veljajo tudi za delo in ohranitev narodov in kruta teorija Darwinova, da močnejša žival uničuje slabejšo, kaže tudi v življenji narodov praktično svojo istinitost.

Naša parola more torej biti le ta: Pridobiti moramo jednakega orožja, jednake kulturne moči za britki boj proti našim sosedom. Dokler pa tega še nemamo, moramo te sosedo, lakomno po prelepih naših pokrajinah hlepeče, kolikor možno ovirati in to tako dolgo in vztrajno, dokler se naš položaj korenito ne izboljša, dokler nas naših vladarjev prijazna roka ne združi v večo skupino z našimi brati. Kdaj se to zgodi, in ali se sploh zgodi, to vedi Bog.

Trpek boj je torej pred nami. Narod smo, ki biva na najmilejšem, strategično važnem prostoru, a v najhujšem položaji. Boj mej narodi ne pozna etičnih ozirov. „Z vsemi sredstvi“ — je gaslo vsa-

cega naroda bilo in mora biti, torej tudi našemu narodu, kjer gre za to, da pridobimo pogoje svoje rešitve, svojega obstanka in kulture na slovanski podlagi.

Mi živimo v državi, sestavljeni iz več narodov. Ta država ima večje narode, ki so življenju države doslej dajali svojo signaturo, in bi jo tudi v bodoče radi. Kolikor toliko se vsak državnik na nje ozira, ker se njih volja in težnje ne dajo kar z lahka ukrotiti in prezirati. Kulturno razpoloženje teh močnejših narodov in njih težnje ravna se po razširjenji njih življa zlasti proti jugu. Kulturni narodi so lakomni, ako doma ni prostora, ali preveč sil, pokaže se njih želja po sosedovem imetku, in od tod prihaja, da bi najpravičnejša sistema ne mogla zadovoljiti vseh naših narodov v vsem, česar kdo želi.

Možje, ki so poklicani na vladno krmilo, ne gledajo sveta iz line vaškega stolpa; na visoko stališče postavljeni, postavljeni sredi boja vseh narodov, gledajo na one strani, kjer državni voz najlažje vozi in, če so udje kačega večjega naroda, tudi to upliva na nje. In sto in sto vprašanj se poleg etnoloških vzdiguje vsaki dan na površje njihovega dela in časovna, vsesvetska vprašanja trkajo na vrata in v tem položaji dobivajo naši krmilarji misli, prepričanja, ki pač neso mila življenju malih narodov, kakor smo mi Slovenci. Interesantno ljudstvice in nič več; — pomagaj si samo — nas bo veselilo.

Torej na lastne noge se postavi, mladenič, ti moraš plavati se učiti, sicer utoneš! — To vodilo imeli so naši možje, ki so narod buditi začeli iz spanja, — to so možje, ki so prve trpke boje bili v časih, ko je sosedstvo jedva zapazilo, da se naš rod zavedati začne, to vodilo mora tudi nam biti pred očmi. Z vsemi sredstvi in če ukrademo pogoje narodovega obstanka, življenja! Dva mogočna bojevalca: Jurčič in Bleiweis — nesli smo k počitku. Kakor nesta bila v marsikaterem vprašanji jedina, jedina sta bila v tem, da slovenski narod ne more upati pomoči od drugod. In kratko pred njuno smrtjo odzvela se nam je težka mora načeloma zatirajočih nas vlad, dovolilo se nam je, da smemo dihati. Ali koliko? Pa kaj na tem, da le

dišemo. Vlada nam je nekoliko prijazna postala; (glasovi naših poslancev so se dali porabiti). Tu in tam dobili smo tudi kakšno stvar, koje podelitev se je sicer sama ob sebi razumevala, ali jako dobro teknila. Jaz sem danes toliko optimist, da upam, da počasi, če ta sistema še dlje časa obstoji, še več dobimo. Recimo, da je to tako sigurno, kakor le mogoče. Vse je dobro, kar nam zboljša pogoje življenja najmanjša drobtinica bodo vsaj nekoliko v prid.

A svesti si svojega neugodnega položaja, svojega pičlega števila moramo se vprašati: — Kaj tedaj storiti, državnoborske volitve so pred durmi? — V šestih letih se da kaj doseči, ako prave močje volimo. Kateri princip nam mora biti merilo v izberi naših mož? Beračiti ali možko zahtevati, naše pravice, ali beračiti in zraven, ako treba možko terjati, to bi bili poti, po kojih bi se dalo kaj doseči. Torej voliti močje, ki imajo talent za beračijo, ali močje, ki o beračiji ničesar vedeti nečejo, ali take, kojim ne preseda, ako za narodove pravice moledvajo, ako vidijo, da je ta način dober, ki pa, ako to nič ne izda, možko terjati znajo.

(Dalje prih.)

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 22. aprila.

Predvčeraj je gosposka zbornica vsprejela predlogo o Severni železnici v drugem in tretjem branji, kakor jo je sklenila zbornica poslancev. S tem je državni zbor končal svoje delo za to zasedanje, danes se bode slovesno zaključil. Ako pregledujemo in pretresujemo njegovo delovanje zadnjih šest let, je nam Slovincem težko pri srci. Kako veselje je pred 6 leti bilo zavlada, kake nade smo stavili v nov državni zbor v narodnem in narodnogospodarskem oziru. Pa vse te nade splavale so nam po vodi. Naše narodno stanje se nam ni dosti izboljšalo, še vedno se naš jezik v uradih postavlja za vrata in se šopiri nemščina. V srednjih šolah se je nekoliko izboljšalo, pa ne dosti, to pa samo na Kranjskem, ne pa po drugih slovenskih pokrajinah. Tudi zastran slovenščine pri sodnijah dobili smo nek ukaz, za katerega se pa nikdo ne zmeni. Temu žalostnemu stanju pa neso krivi toliko naši poslanci, kolikor čudne razmere, ki so vladale mej večino držav-

ženske v kapucinski obleki; bil je bonza (kitajski duhovnik).

Približal se mi je ter mi molil leseno čašo, a govoril nič ni; vrgel sem vanjo miloščino, da bi se le iznebil tega berača.

Hvala, dragi brat, rekel je v najglajši angleščini. Naj ti božji Fo povrne tvojo milosrčnost. Naj bi ti v drugem življenji nikdar se ne porodil v podobi ženske ali pa šakala.

Prav zaklet in mutast sem ostal po tem čudovitem blagoslovu; bonza pa je šel gori k altarju, potegnil je iz male omarice nekaj koscev pozlačenega in posrebljenega papirja ter jih je pred malikom sežgal.

Kaj pa počenjate? vprašal sem.

Dragi brat, odgovoril je, ravno sem tvoj denar za deset centov spremenil v šibike zlata in srebra, ter jih gospodu resnice daroval.

Vaše šibike so vender iz papirja ter še dveh nečic ne veljajo.

Kaj to de? odvrnil je menih. Fo gleda le na namen, ne pa na kovino.

Oh! ko bi vender naši denarstveni ministri bili Kitajci! hotel sem vsklikniti; a zase sem ohranil

LISTEK.

Pariz v Ameriki.

(Francoski spisal René Lefebvre. Poslovenil * * * Stat nominis umbra.)

Dalje.)

Osemnajsto poglavje.

Kitajec.

Bilo je polu dvanajstih in Truth imel je opoludne pridigo; moral sem se podvzati, da dojdem o pravem času k službi božji pri Kongregacionalistih. Vender se nesem mogel ubraniti želji, da bi obiskal tudi kitajski tempelj. Radoveden sem bil poizvedeti, kako so sinovi Konfucijevi ustanovili in uravnali svoje krščanstvo v državi, kjer verska anarhija, mati vseh drugih, vlada. Skriven glas mi je rekel, da bi ta stari, opokli narod morebiti imel več razuma in modrosti nego te protestantske tolpe.

Vstopivši zakričal sem iz gole mrzosti. Bil sem v neki Budini pagodi. Pred mano sedel je na podstavi v okroglasti dolbini v zidu ostuden malik iz pisanega in pozlačenega lesa; noge križem nad cvetko škrovado. Bil je sam Buda z velikanskim

svojim trebuhom, s plešasto glavo, z grbo na čelu, dolgimi ušesnicami in velikimi očmi. Jaz sem gotovo svobodomiseln in tudi ponosen na to. Že trideset let sem naročen na „Constitutionnel“ ter sem si ostal jednak ravno toli kot „Constitutionnel“, ta priljubljeni mi časopis. Kot „Constitutionnel“ in da prav nič ne vem zakaj, črtim tudi jaz jezuite: to je znamenje razsvetljenosti; a posluževati se svoboščin, da se ustanovlja malikovalstvo, to je preveč! Naj že bode luteranstvo, kalvinstvo, židovstvo in celo mohamedanstvo s pogojem, da to brez privolenja vlade nikdar Algerije ne prestopi; a iti še dalje, to ni več svobodomiselnost, to je že malikovalstvo! To je toliko, kot bi hoteli zopet Mitro (boga solnce) častiti!

V pagodi sta bila le dva otroka, dva grda Kitajčeka, ki sta vsak na jedni strani one vzvišene podlage stala. Kot ljudje, ki kavo prižigajo, vrtil je vsak izmej nju ravnotežen valjec, nasut, ali prav za prav napirjen z neštevilno množico koscev papirja. To bogaččenje bilo mi je popolnem novo.

Ropot mojih stopinj je iz bližnje celice izvil nekakega meniha. Rujava in vsa zakrpana kuta, bosa noge, obrta glava, male, na pol zatisnene oči, žolta nagrbnčena koža dajala mu je podobo stare

nega zboru. Nekoliko več bi pa morda tudi poslanci bili dosegli, da so včasih pokazali več poguma. Vlada pa nam tudi ni kazala nobene posebne naklonjenosti, izimši v besedah in obljubah. Res je nekeje nam Slovencem sovražnih oseb prestavila iz dežele. Tega pa ni storila iz ljubezni do nas. Do- tične osebe so le avanzovale in se zato morale pre- staviti iz dežele, ali so se pa s svojim obnašanjem nemogoče storile v deželi ter bi jih bila morala prestaviti tudi nam najnasprotnjejša vlada. H kratu so se pa poklicali drugi našega jezika nezmožni in nam ne baš prijazni tujci v deželo, tako da v tem oziru nismo nič na boljšem, da ne rečemo, da na slabšem. Kar se tiče narodnogospodarskih zadev, tu se je res nekaj zboljšalo. Dobili smo pred vsem nov obrtni zakon, ki se pa kaj počasi izvaja. Zem- ljiški davek se je nekoliko znižal. Koliko je to za- sluga sedanje vlade in državnozborske večine, ni lahko določiti, ker so se priprave za novo urejenje zemljiškega davka že začele pod prejšnjo vlado in ko so se liberalci imeli večino v državnem zboru. Za kar se je zemljiški davek ponižal, so se pa po- višali drugi davki. Tako da tudi v tem oziru ne moremo vladi in državnemu zboru nikake posebne slave peti. Upamo pa, da v prihodnji dobi državni zbor več stori za nas in vlada bolj pokaže svojo tolikokrat poudarjeno prijaznost. — Kake so bile razmere v večini državnega zbora, razložil je na vo- lilem shodu v Breznici česki poslanec Vašaty. Raz- lagal je, kako so nekateri vodje desnice pritiskali na poslance, da so glasovali za vladne predloge. Nemški konservativci gledali so le na svoje težnje, za težnje družih se pa neso zmenili. Poljakom so obljubili, da jih bodo podpirali v zadevi regulovanja galiških rek, če le glasujejo za šolsko novelo. Te obljube pa nemški konservativci neso držali. Čehi so vedno glasovali z desnico, pa jih ostali klubi večine še v za Česko tako važnem vprašanji sla- done industrije neso po- pirali. Nekateri visoki go- spodje so si vedno prisvajali pravico govoriti. Kadar je kak poslanec iz naroda poprijel besedo, odšli so plemenitniki iz zbornice in smodčice pušili po hod- nikih. Le nje bi morali drugi vedno poslušati. Leta 1883 se je dal en upisati mej govornike. Pa prišli so hitro k njemu avtoritete kluba in ga pregovar- jali, da naj se izbrže, češ, ni treba da bi govoril. Grof Henrik Clam-Martinic pregovoril je celo po- slance, da naj ga ne poslušajo, ampak ven gredo. Tedaj bi v zbornici vsakdo še govoriti ne smel. Nedavno je pa knez Adolf Schwarzenberg poslal v Valinski okraj pismo, v katerem priporoča Dunaj- skega gimnazijskega profesorja dr. Woldricha za protikandidata Vašaty-ju. — Nemški liberalni listi zlasti oni, ki izhajajo na Českem in Moravskem, bavijo se z vprašanjem, ali bi se v prihodnjem državnem zboru osnoval poseben nemšk klub. Ta klub bi imel pred vsem namen zagovarjati pred- pravice nemščine. V ta klub bi lahko ustopil vsak nemški poslanec, bodi konservativen, ali liberalen, semit ali antisemit, da bi le bil ultranemškega mi- šljenja. V njem bi se tedaj roke podali vitez Schö- nener, dr. Knotz in dvorni svetnik Lienbacher. Res lepa družba! Mi ne verjamemo, da bi tak klub do- segel kako posebno veljavo. Zlasti nemški konser- vativci se bodo premislili, predno ustopijo vanj, kajti potem bi Čehi ne podpirali njih težnj, pa tudi Slo- venci morda ne. Brez Čehov in Slovencev pa ne dobe večine vsi oni njih predlogi, kateri ne bi uga- jali liberalcem.

Kakor se nekemu Dunajskemu listu brzojavlja iz Prage, bode Praški župan Czerny postal česki deželni minister. Dr. Pražak bode obdržal samo pra- vosodno ministerstvo. Praški župan bode potem naj- brž dr. Skarda.

Vnanje države.

Razmere mej Rusijo in Anglijo zaradi afgan- skega vprašanja so zopet bolj napete. Vsaj an-

gleški listi zopet kaj vojevito pišejo. Samo „Pall Mall Gazette“ še vedno trdi, da se bode stvar mirno poravnala. Angleži bi Penždeh že pustili Rusom, ali ti hočejo še Pul-i-Khisli in Ak-Tepe. Tega An- gleži nečejo dopustiti, ker, kdor ima Pul-i-Kisti, temu je odprta pot v Herat, iz An-Tepe pa gospo- duje nad Kuško in Murgabsko dolino. Ta kraja sta tedaj velike strateške važnosti. Ruski listi pa raz- lično pišejo o afganskih zadevah, nekateri so za vojno, drugi pa za mir. Najbolj navajajo proti vojni to, da bi Avstrija razširila svoje gospodstvo po Bal- kanu, ko bi se Rusija vojevala v Aziji. Ves ruski upliv na slovanskem jugu bi se moral umakniti avstrijsko nemškemu. Drugi pa mislijo, da je Ru- sija dovolj močna, da varuje svoj upliv na Balkanu in v Aziji. Nekateri se tudi zanašajo na rusko-nem- ško prijateljstvo in se nadejajo, da bode Nemčija ves svoj upliv porabila, da Turčijo pregovori, da zabrani angleškemu vojnemu brodovju prehod skozi Dardanele. Turčija se še ni odločila niti za Rusijo, niti za Anglijo, ampak čaka, kako se bodo stvari razvile. Nobenemu se ne mara zameriti. Sicer pa turški državni neso voljni zastoj za koga kostanj nositi iz žarjave, in že naprej hočejo vedeti, kaj jim hoče zagotoviti Rusija ali Anglija, ko bi jim po- magali „Moskovskija Vjedomosti“ mislijo, če hočejo evropske vlasti varovati nevtralnost, morajo zabra- niti angleškim vojnim ladijam uhod v Baltijsko in Črno morje ter prehod skozi Sueški prekop. Ako pa tega ne store, se Rusiji tudi ni treba brigati za Pariško deklaracijo in se sme posluževati v vojni ladij roparic. „Novosti“ in „Russkij Kurjer“ trdita, da je potreba razširiti ruski upliv na Herat, kajti drugače se ne more razvijati Turkostan. Zato pa ravno ni treba, da Rusija si prisvoji Herat.

Bolgari so slovesno praznovali tisočnico sv. Metodija. Mesto Sredec je bilo tri večere razsvet- ljeno. V soboto bila je slovesna služba božja, za- hvalna pesen in slovesni cerkveni spreved. Mestno poglavarstvo je napravilo banket mnogim došlim de- putacijam. Mnogobrojni govori in napitnice poudar- jali so verski in narodni pomen tega praznika, ne da bi se bili kaj dotikali politike. Napitnica na kneza bila je z navdušenjem vsprejeta.

Volitve so se na **Grškem** popolnem mirno vršile. Vodje opozicije so voljeni. Minister vnanjih zadev je propal. Točni izid še ni znan. Sodi se pa, da so volitve za opozicijo ugodno izpale.

Sultan **turški** je pomilostil vse Albance, ka- teri so se udeležili poslednje usteje. Na to so se v Skadru zbrali načelniki gorskih rodov in so v prisotnosti maršala Mustafa Assima prisegli sultanu zvestobo.

Kakor privatna poročila iz **Španjske** zatr- jujejo, se neka monarhiji sovražna agitacija širi po vsem severnem delu te države. V Andaluziji so več častnikov deli v zapor. Morda bomo kmalu kaj iz- vedeli o boji mej republikanskimi ustajniki in vlad- nimi četami. Sploh se poslednji čas republikanski duh vedno bolj širi po Španiji. Vladna poročila pa zatrjujejo, da je povsod vse mirno.

Novejša poročila iz **Sudana** javljajo, da je Mahdijev nasprotnik vzel glavno mesto Kordofana Obeid in umoril tamošnjega Mahdijevega emira. Ka- kor se govori, je tudi nekje drugej pobil Mahdija. Osman Digma tudi gre slabo. Njegovi ljudje so se raztresli, kajti naveličali so se že dolgega vojevanja. Prebivalstvo Berbersko odreklo se je Mahdiju, ravno tako so Arabi ob Belem Nilu onostran Kartuma od- pali od njega.

Dopisi.

Iz Trsta 18. aprila. [Izv. dop.] Komur neso razmere v Trstu znane, si niti domišljati ne more, kako oblast ima in koliko premore naš magistrat.

Dasi naša vlada za vse grehe popolnem dobro ve, vender vselej zamiži z jednim očesom in pusti, da vse zopet tako naprej teče, kakor prej in še malo pomaga, da se stvar hitreje izvrši. Ko je bila pred nedavnim časom seja, v katerej so zahtevali Itali- jani svojega nadzornika, je vlada nekoliko odgovo- rila, ker je morala, drugače bi se lahko mislilo, da je v tajnej zvezi z njimi. Nekaj mora tu biti, mi- slili smo si, ko se je ta zadeva obravnavala, ali potem smo zopet molčali, ko se je končalo. Inter- mezzo je bil pa naslednji. Društvo „Austria“, (maslo Depretisovo) dobilo je nekak migljaj, da naj pride malo škandala naredit na galerijo. Brzo se je spr- vilo nekoliko naših in glavni kontingent bili so „Avstrijci“ ter so protestovali z našimi vred, tako glasno, da so morali zapustiti vsi galerijo. Kmalu potem je imel magistrat zopet sejo in tu so zopet toliko hrupa napravili „Avstrijci“, da je župan uka- zal galerijo sprazniti. Ko je pa prišla na vrsto prošnja „Edinosti“ za slovenske šole, razkoračil se je prepeličar Venezian in držal roke v žepu ter sta- vil predlog, da se preide na dnevni red. Res vspre- jet je bil in slovenske šole so splavale z Venezia- nom vred po morji in menda se tudi potopile. Ta- krat je nastal velik hrup na galeriji. Izraelci so kričali bravo, naši pa žvižgali in razbijali. Galerijo so zopet spraznili. Zakaj vse to zopet tu pogrevam, se bode marsikomu čudno zdelo, ali vsak zakaj ima tudi svoj zato. Stvar je taka: Depretis je hotel ne- koliko pokazati, da javno avstrijski čut še ni uga- snil v Trstu in kako marljivo, da on jedini dela v Trstu za Avstrijo. Češ, kar drugi namestniki neso dosegli, dosegel sem jaz in tako se je sporočilo na Dunaji, da se vsaki dan bolj množe Avstrijci v Trstu in da Irredenta pojema. Ali kdor, kakor sem preje omenil, pozna tu razmere, bode brzo sprevidel, da je vse to manever, tako zviti manever, da ga malo kdo spozna. V glasilu Depretisovem, ki je tudi gla- silo Veliko-Nemcev, tako zvana „Triester Zeitung“, se je pa vsa stvar stavila v nekako ozadje in reklo se je, da to ni lepo, da se galerija meša v zbor. Stavim pa, ko bi bilo šlo za kako nemško stvar, takrat bi bili pa izdajalci „tetke“ drugo struno na- peli in vse tako lepo in umetno pisali, da bi vse druge krivda zadela. Takō vidite, dragi moji, dela naša prva glava, po jedni strani laže, po drugi pa maže. Na Dunaji se poroča, da je vse to le začasno in da kmalu mine, in tu se pa zopet Tržčanom vroča kri uhladi s tem, da jih tolaži njegovo glasilu, da je bilo to le: „Ein Bubenstück“. Na magistratu pa zadej za kulisami dobro vedo, koliko ura bije. Sedanji minister Pino ve jako natančno, kako akcije stoje v Trstu za Avstrijo, da nje kursi vsaki dan padajo in da le Slovani še vzdržujejo avstrijski čut v Trstu. Drugo je vse le prisiljeno in hinavsko. Mi Slovenci smo pa „Avstriji“ le toliko hvaležni, da nam je vsaj jedenkrat pomagala sprazniti magi- stratno dvorano, (ker so namreč prej šli poslanci ven, kakor galerija) Pošten avstrijsk uradnik ne sme dosti govoriti, ker lahko se zgodi, da ga po- tegne Depretisova vsemogočna roka in ga napravi „mač“. Avstrijski čut se jako malo goji tu, osobito pa v onih šolah ne, ko je vzdržuje magistrat. Obna- šanje magistratnih uradnikov je jako oblastno. Na-

to predrzno misel ter sem vprašal bonzo, kaj pač delata otroka z neutrudljivimi rokami.

Molita za vesoljni svet, odgovoril je. Na vsa- kem onem papirčku je napisan sveti zlog; to rekši vrgel se je na tla ter je kričal: OM! OM! OM! Vsak teh valjcev ima to tisočkrat zapisano ter se v minuti petdesetkrat zavrti, tritisočkrat v uri, dvainsedemdesettisočkrat od solnčnega zahoda do družega solnčnega zahoda. To je tedaj stoinštirideset milijonov molitev, ki se vsako nedeljo le iz tega tempelja kvišku dvigajo. Mej tednom je teh molitev še dosta več, ker mi parnica valjca goni; a v ne- deljo v tej deželi nevercev praznujejo celo stroji; zato se moram z rokami teh otrok zadovoljiti.

Topa nevera tega malikovalca me je pre- strašila

Kako vas še trpé na krščanski zemlji? vsklik- nil sem. Ko bi v Izraelcih bilo še kaj vere, bili bi vas že davno pregnali, vi svečeniki Balovi.

Zakaj bi nas ne trpeli, odvrnil mi je bonza z mirnim glasom; svoboda je kot solnce, ki sije vsemu svetu. Amerikanci pošiljajo misijonarje na Kitajsko, zakaj bi jih Kitajci ne pošiljali v Ameriko? Fran- cija, pravijo, je začela vojno zoper sina nebeškega, le da je maščevala smrt nekaterih menihov, katere so bili naši mandarin prav po zakonskih določbah

umorili; pravijo dalje, da je v Peking u zopet usta- novila katoliško cerkev, ki je bila toli časa za- klenjena. Jaz preklinjam krv, na obeh straneh pre- lito, moja vera studi umor ter ne pozna drugega orožja razen potrpnosti in krotkosrčnosti; a blago- slavljam tudi pridobljeno svobodo, ter zahtevam, naj Kitajcem hasne ravno toli, kolikor Francozom.

Pagoda na Elizejskem polji (Champs Elysées)? Z uradnimi maliki? Blagi mož, vi ste norec; mi ne trebamo Kitajcev v Parizu. Dovolj jih imamo že — — — porcelanastih.

Meni se dozdeva, nadaljeval je menih s smešno mirnostjo, da so vse pravice vzajemne. Če je lepo in dobro v Peking u odpreti cerkvico, zakaj bi bilo krivično v Parizu sezidati pagodo ter v njej svo- bodno resnico oznanjevati?

Topi bonza, vskliknil sem, od svete gorečnosti premagan, ti se drzneš govoriti o resnici? Ali ne čutiš, da je tvoja vera laž, tvoje bogačestvenje pa malikovalstvo! Če to sprevidiš, si slepar (char- latan), katerega je treba kaznovati; če pa tega ne sprevidiš, je prva dolžnost državi, tebi usta za- mašiti, da jej v svojej nevednosti ne bodeš nje po- danikov zapeljeval. Svoboda zmote bila bi svoboda strupa, zažigalne plamenice in bodala; le resnica ima pravico govoriti.

Mislil sem, odvrnil je Kitajec, da je v Ame- riki, Franciji, Angliji več različnih krščanskih cerkva in celo židovskih templjev.

Nedvomno in v Franciji celo država podpira vsako priznano veroizpovedanje; kajti Francija, in zapomni si to, dragi moj, Francija koraka na čelu naobraženosti, zlasti z ozirom na versko kot vsa- katero drugo svobodo.

Država, nadaljeval je bonza, priznava tedaj tri ali štiri verske resnice, ki se mej seboj nepre- stano bojujejo in spodkopujejo. Jezus, na primer, je kristijanom Bog; kaj pa je židom?

Dragi moj, rekel sem surovežu, močno milu- jem tvojo nevednost. Ko bi ti razumel, kaj je uradna in vladna resnica, vedel bi tudi, da ta resnica živi le v protislovicah. Tu so utelesene sanje Hegelove. Stavek (teza) in protistavek (antiteza) se tu mešata in zjedinita v čudovit sestav (sinteza).

Bonza odprl je drobne oči, ter ozrl se je v nebo. Jasnó je bilo, da velike misli naobrazene Evrope neso mogle prodreti v te male možgane. Mislil bi bil, da nemšk modrijan ni toli oddaljen od Kitajca. Znova sem jel dokazovati, a na drugi na- čin, to je, zamenil sem besede, za njih pomen se pa nesem prav nič zmenil. To je jedino pravo sred- stvo pospeševati razgovor. (Dalje prih.)

vedem tu mal slučaj. Ko so kože hudo razsajale po Trstu, so dobroti ljudje zložili 14.000 gld. za podporo ubozih bolnikov. Kaj se je godilo s temi denarji, še danes nihče ne ve, ker izdalo se je tako malo, da ni vredno govoriti ali prejelo pa 14.000 gld. Nek dan pride na magistrat prosit bolna komaj okrevana Furlanka, podanica italijanska. Dali so jej brez vsega ugovora 5 gld. S to Furlanko stanovala je neka Hrvatica, ki jo je tudi nesrečna bolezen položila v posteljo. Bila je že prej enkrat na magistratu prosit podpore ali rekli so jej, da so že vse oddali. Ko pa je videla, da je Furlanka dobila 5 gld., gre ona še enkrat in prosi, naj jej dajo podporo, ker ona je vdova bivšega avstrijskega vojaka, ki je 14 let služil presvetlega cesarja. Zopet so jej odgovorili, da nima nič. Ko pa je rekla, da so dali oni Furlanki, ki je italijanska podanica 5 gld., obregne se uradnik nad njo: ko bi bila vi Italijanka, bi bili dali, ali ker ste Avstrijanka ne dobite nič. In na to je morala hitro oditi, ker drugače bi jo bili še zaprli. Tako se godi na našem magistratu in vlada k temu nič ne reče, akoravno dobro ve, da se gode še hujše reči. Zadelo je več naših ljudi taka nesreča, da so bili morda v jednej družini po dva ali trije bolni. Odnegli so jim vse, posteljo, obleko, posteljno opravo in vse perilo, ter vrnili le kaj malega, ker se je vse ali sežgalo ali pa izgubilo. Ubogi ljudje pa neso dobili skoraj nikakega odškodovanja. Morda so jim dali po 1 ali 2 gld. in še to s sto in sto psovkami. Italijani dobili so pa prvič gmotne podpore in še službe so se jim potem preskrbele. Človeka kar glava boli, ko vse to premišljuje, kam bode to prišlo in ako bode še to dolgo trajalo.

Kdo bode za vse to enkrat odgovoren nam je nejasno. Povsod vlada kaže svojo brižnost, samo pri nas pusti magistratu prosto roko, da dela kakor hoče. Kako lahko bi se tisoče in tisoče prihranilo, ko bi vlada postavila komisarja, ki bi vodil magistrat. Ali tako se pa vedno meče denar v nenasiljivo žrelo magistratovo in se bode na tak način zgubilo še tisoče. Poznamo gospode više uradnike, kojim vse to že preseda, ali molčati morajo, ker imajo strah pred —. Kakor v mestu vlada magistrat, tako na zunaj delajo njega sluge, osobito okrajni komisarji. Ti komisarji imajo jako veliko oblast, so v podobi okrajnega glavarja. Da te službe ne dobi nikak Avstrijec je razumljivo samo ob sebi. Biti mora irredentari in to še hud, ker zmerni jim ne ugajajo. Tak komisar je v Tržaški okolici nek Mirkovič. Bil je prejšnji čas v Bazovici ali sedaj je pa na Opčinah. Srečni Bazovci, ki so se ga znebili ali nesrečni Openci, ki so ga dobili. No, pa mislim, da mu tudi tam podkurijo z ajdovico, ker Openci so brihtni ljudje in se ga bodo kmalu naveličali! Bog, kaj je ta človek vse delal, bi vam moral napisati celo knjigo, drugače bi bilo premalo. Veseli nas pa to, da naš narod sedaj uvideva, kako gospodarji magistrat in to bode trpelo le toliko časa, da bode kupa polna. Skoro pa bode prišel ta čas in to bode čas volitev. Zagotovim Vas, da bode tekla kri pri letošnjih volitvah, ker to hoče magistrat in njega zaščitnica. Magistrat bode sipal denar in obljuboval zlate gradove. Ta cerkev dobi nov tlak, druga vas dobi zvonik, tretja zopet nove klopi v cerkvi, četrti obljubujejo še jeden razred, namreč laški itd. Kujejo nas v zvezde in obožavajo nas „bravi teritorialci“ ali ko bodo volitve končane, pa hajd bič v roko in ostali bodemo zopet „moštri deščavi“ in neusmiljeno bodo zopet udrihali po naših plečih. Zakaj se vender še nekateri puste zapeljati, mi je nerazumljivo. Kdor se le nekoliko spominja 1868 leta, vedel bode kako bratovsko (?), kako iskreno (?) nas ljubijo magistratovci. Ali naši ljudje prekmalo pozabijo vse in radi odpustijo magistratu. Zapomniti si pa hočemo vse tiste in jih bodemo zaznamovali s krvjo onih, ki bodo padli. Brez pretakanja krvi in brez smrti pri letošnjih volitvah ne bode, ker vreti je pričelo. Agitacije so od obeh strani velike in se vodijo na obeh straneh jako spretno. Ako bode zmaga naša, bodemo zmagali le za malo glasov. Če pa propademo propali bodemo častno in nič nas ne bode sram, ker mi bodemo ostali poštenjaki, ali one bode pa narod proklinjal, ki so pomagali, da smo mi propali, da se Bogu smili. Ljudje varujte se zapeljivih prerokov, ker oni bodo potem vse drugo, kakor so pa sedaj. Pozor rojaci! Po smrti kesati se ne dá, pravi naš pregovor, zatorej poslušajte sedaj svoje ljudi, ki vam dobro že, ne pa onih, ki vam kopljejo grob in ki že smrt celemu našemu narodu.

Iz Borovnice 20. aprila. [Izviren dopis.] (Služba poštnega odpravnika) je pri nas prazna in sedaj razpisana. Če gnilo jabolko pade z drevesa, vemo, da je končno moralo odpasti in ne vprašamo se naprej, zakaj je padlo na tla. Zato tudi jaz ne bom pravil, da je že davno bilo treba rešiti našo občino in okolico take pošte. Golo usmilenje in osobni oziri so tako dolgo trpeli, da se je z našo pošto celih petnajst let in še čez nekako tako delalo, kakor dela s . . . . z mehom. Nerednost, malomarnost, osornost in druge take čednosti so odlikovale bivšega odpravnika in vladale so na mestu, ki je bilo prav zanje ustvarjeno, kakor zanje nalašč uravnano. „Pisarna“ namreč, v kateri so se rečene lepe čednosti košatile, bila je vse drugo prej nego urad, pripravljen za c. kr. službo in vzprejemanje ljudi. Primere nočem delati, saj si jo vsak sam lahko pravo zadene. Vnanji ljudje so se kar čudili, da lična Borovnica kaj takega trpeti more. Res je trpela in z občudovanja vredno potrpežljivostjo je čakala, da je gnil sad sam sebi storil konec.

Sedaj je naša občina vredna kaj boljšega, pošta naj pride v zanesljive, zveste in postrežljive roke. Poštnega prometa je pri nas veliko, ker je sploh promet v vasi in v okolici živahen. Gotovo je tudi slavnemu poštnemu vodstvu do tega, da so lokalni poštni uradovi v dobrem redu ter da uživajo zaupanje občinstva. Sebi, svojemu namenu in nam bode slavno vodstvo tem lažje ustreglo, ker se je za razpisano službo oglasilo več kompetentov iz naše domače vasi, katere poznamo, da so za službo jako sposobni in zaupanja našega vredni. Ako slavno vodstvo izmed teh domačinov izbere najboljšega, ako izmed teh tistemu, ki je izkazal najboljša svojstva tako glede sposobnosti, stanovanja in veljave, podeli razpisano službo, potem zadene dobro in nas zadovolji. Nesmo proti vnanjim ljudem sploh, a ravno tukaj želimo si domačega poštnega odpravnika, izlasti ker se lahko mej kompetenti izbere ta ali oni jako dober odpravnik. Brez kakih težav bode domačin takoj prvi dan lahko odpravljal pošto, ker znane so mu vse osebe in razmere, a tudi on je znan vsemu občinstvu. To je prednost, ki se priporoča sama po sebi in je jasna sleharnemu. Nedomačin, odpravnik iz drugega kraja vzeti, bi moral prebiti vse težave svojega prvega nastopa, — a kdo bi trpel vse zmešnjave? Nihče drugi ne, kot mi, kot občinstvo. Zato je pač želeli, da se že naprej zavre kvara, ki bi mogla nastajati v tacih okoliščinah, nastajati iz nepoznanja razmer. A na to stran lahko poskrbi slavno pošto vodstvo, oddavši razpisano službo jednemu, najboljšemu kompetentov iz naše domače vasi. To željo tukajšnjega občinstva, dovolj že izkušenega v teh stvareh, usojam se tem potom najtopleje priporočati slavnemu poštnemu vodstvu v Trstu.

Domače stvari.

— (Osobne vesti.) Znani slovenski pisatelj gospod dr. P. Turner — dr. Ahasverus — preseli se maja meseca iz Budim-Pešte na Dunaj. — Semeniški vodja in kanonik gosp. dr. Kulavice bil je v ponedeljek pri presvetlem cesarju v avdienci. — Gosp. Albin Ogrinc, praktikant pri deželni sodnji v Ljubljani, imenovan je avskultant za Kranjsko.

— (Podpore) za l. 1885 dovolilo je ministerstvo za uk in bogočastje naslednjim obrtnim nadaljevalnim šolam: v Ljubljani 2000 gld., v Rudolfovem 500 gld.; v Tržiči 300 gld.; v Kranji 200 gld.; v Kočevju 100 gld.

— (Iz Postojine) se nam piše: Kakor se nam poroča iz prav zanesljivega vira, praznuje v petek 24. t. m. prečast. gospod župnik, zlatomašnik Josip Nakus na Planini pri Vipavi, 50 letnico svojega tamošnjega službovanja. Pač redka prikazen! Prečastiti jubilar poročil se je l. 1804. v Kamniku. V mašnika posvečen l. 1828 služboval je kot kaplan v Cerknici do l. 1835; istega leta o sv. Juriji došel je na Planino, kjer še sedaj trdnega zdravja in čvrstega duha službuje. Slava mu!

— (V obrambo doljenjskega vina.) V sobotnej številki poroča Lajbaherica o predavanji potnega učitelja g. Pirca v Radečah. G. Pirc je po poročilu omenjenega lista mej drugim rekel: „Ko bi trtna uš uničila vinograde na Dolenjskem, bi škoda ne bila tolika, kakor se misli. Vino je namreč po največ krajih veliko prekislo in preslabo in prodaja se le v Ljubljani in na Gorenjsko pod nič (um einen Spottpreis), kar kaže, da imajo vin-

ski kupci Ljubljanski neolikan okus za čviček.“ Take sodbje iz ust potovalnega učitelja bi se ne bili nadejali in čakali smo, da se morebiti prekliče. A ker je vse tiho, moramo navedene nepremišljene besede vender zavrniti. Vsak razumnik je gotovo našega mnenja, da bi bila škoda, ko bi bili uničeni vsi doljenjski vinogradi, ogromna, in da bi vsa itak že zanemarjena doljenjska stran gmotno popolnem propala. Kjer so pravi vinorodni kraji, ondu se vinstvo z živinorejo in sadjarstvom niti nadomestiti ne dá, kajti živina vender ne živi ob božjem vzduhu in iz vinogradov ne dado se napraviti travniki, sadno drevje pa potrebuje nekoliko let, predno daje dovolj ovočja. Dolenjsko vino res da se ne more primerjati s šampanjcem in z renskimi vini, a vsekakor je zdravo in jako pitno namizno vino, dal Bog, da bi ga vsekdar dovolj imeli. Kadar je letina dobra, dozoreva i na Dolenjskem izborna kapljica, celo v srednjih letinah je vino iz Krške gore, Gadove peči, itd. jako priljubljena pijača, cena pa je doljenjskemu vinu vedno veliko boljša, nego navadnim hrvatskim in oger-skim vinom in koncem novembra je navadno vse vino že poprodano. Vinskim kupcem Ljubljanskim očitati, da imajo neolikan okus za čviček, je tudi popolnem neumestno. Da bi le vsi naši krmarji kupovali doljenjsko vino, lahko bi bili veseli, pili bi vsaj poštenega čvička, tako pa se vedno bolj širi Sternovo narejeno vino, prava zavrenka, ki nikdar vinograda videla ni.

— (Iz pred upravnega sodišča) piše se nam z Dunaja: Praktični zdravnik dr. Šamanek v Liberci je poročila o mrtvih spisaval s českim jezikom, zato pa ga je mestni zastop Liberški opozoril, da jih ima v bodoče spisovati z jezikom nemškim, če ne, bi delal proti svojim dolžnostim in bi torej biti moral kaznjen. Deželni odbor česki pa je ta poziv razveljavil in zato je mestni zastop v Liberci stopil s pritožbo pred upravno sodišče. Le-to je zavrnilo pritožbo, ker ni obrazložena v zakonih. Sodišče je izreklo, da občina pač ima pravico, „pro interno“ določevati svojim uradnikom svoj uradni jezik. Toda praktični zdravniki neso uradniki in „pro exterus“ more občina določevati jezik le z ozirom na postoječe zakone; zakoni so tudi osnovni naši državni zakoni, kojih član XIX. pripoznava deželni jezikov jednakopravnost. Zavoljo tega pa se praktičnega zdravnika, ki ni uradnik, siliti ne more, da bi govoril ali pisal v določenem jeziku; nego svobodna jezika volitev mu je varovana v zakonih. — Dalje je upravno sodišče zavrglo pritožbo mestne občine Grahovice proti ministerstvu odloku s 1. januarja 1885., ki jej je ukazal, napraviti ljudsko šolo s českim učnim jezikom; zavrglo jo je iz razlogov in nagibov, ki so znani, bili že večkrat uveljavljeni in utegnejo tudi ostati vodilni najvišjemu temu sodišču.

— (V Veprinci) odpovedal se je bil vsled zadnjih nemirov g. Hlanuda županstvu, ker ni hotel ustreči abotni zahtevi nekaterih zapeljanih občinskih zastopnikov, da naj se upelje italijanščina namesto hrvaščine kot občinski uradni jezik. V 7. dan t. m. imel bi se voliti nov župan. Zastopnik g. Korič predlaga, da bi se zopet volil g. Hlanuda, ki je tako požrtovalno, marljivo in pošteno delal za občinsko korist. Na vprašanje, bi li županstvo prevzel, izjavi g. Hlanuda, da prevzame, a samo pod tem pogojem, da se v občinskem uradu zopet upelje hrvaščina kot poslovni jezik. Ta pogoj bil je vsprejet in Hlanuda zopet izvoljen županom z vsemi proti jednemu glasu.

— (Brzjavno zvezo) mej Železno Kaplo na Koroškem in mej Kokro dovolilo je trgovinsko ministerstvo. Ob jednom bodeta se otvorili poštni in brzjavni postaji v Beli in pri Jezeru.

— (Posojilnica in hranilnica v Kopru) povoljno deluje. Do 31. decembra 1884 imela je naslednje dohodke: 99 deležev po 5 gld. = 495 gld. Ustopnina 132 gld. — Hranilne uloge 4791 gld. — Izposojila zadruge 1000 gld. — Obresti od posojil 189 gld. 08 kr. — Upravne doklade 37 gld. 93 kr. Reservni fond 39 gld. 06 kr. Vrnena posojila 10 gld. Vkupe 6694 gld. 06 kr. Posodilo se je združnikom 5340 gld. in sicer dvema po 300 gld., dvema po 200 gld. in po 150 gld., največ pa po 100, 70, 60, 50, 40 in 30 gld. Pri zadnjem občnem zboru izvoljeni so bili vsi prejšnji odborniki, predsednikom pa g. Križanac. V nadzorstvo gg.: Jurij Jan, Eduard Lampe, And. Gregorič, Jos. Franza in Josip Gugnaz.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Budimpešta 22. aprila. Po večdnevnej debati vsprejela je doljenja zbornica z 219 proti 133 glasom preosnovno gorenje zbornice, kakor jo je bila slednja vsprejela.

London 22. aprila. Obema parlamentskima zbornicama predložila se je zahteva za najmanj milijonov šterlingov kredita. Od te vsote je $4\frac{1}{2}$ milijona odločenih za Sudan, ostali znesek za splošne priprave, ki se ne tičejo Sudana. Granville in Gladstone izjavila sta okončevanje razloge za kredit, da ima vlada resno željo, da bi ostala z vsemi državami v prijateljskih razmerah, ter z mirnimi sredstvi dospela do pravične in častne rešitve vseh dosedanjih in bodočih prepirnih vprašanj. Gladstone predlagal je, da se razprava o kreditu za ponedeljek stavi na dnevni red. Kakor „Standard“ piše, se je po včerajšnjem kabinetskem svetu odposlala brzozjavka v Peterburg, v katerej se ponavlja prejšnja zahteva, da se postopanje Komarovljevo ne pripozna. „Daily News“ pišo, da je vsled Lumsdenove brzozjavke kriza resnejša, nego kdaj.

Otava 21. aprila. Govori se, da so ustaši zajeli fort Pitt, severno od Battleforda ter vso posadko posekali.

Madrid 21. aprila. Mavri na Cap Blanco (v Afriki) napali so na tamošnje špansko naselbino. Španjci ubežali so na špansko ladjo.

Svarilo.

Nekaj časa sem se širilo tukaj po Ljubljani o mojej hčeri **Mariji Presoli** jako onečastilne govorice. — Ker pa v teh govoricah ni prav nič resnice, **tedaj svarim vsacega**, jih dalje razširjati, sicer bodem **slednjega**, o katerem kaj takega izvem, tožil po §. 488 k. z. brez vsake prizanesljivosti zaradi razžaljenja časti, kakor sem že nekoga.

Karol Presoli,

c. kr. uradni sluga pri c. kr. finančni
prokuraturi v Ljubljani.

(233)

Tuji:

21. aprila.

Pri **Sionu**: Rossi z Dunaja. — Vidmar iz Žirov. — Eigel z Dunaja. — Ribničan iz Železnikov. — Škufca iz Leskovca. — Gustin iz Metlike.

Pri **Maltet**: Poper z Dunaja. — pl. Falkenberg iz Budimpešte. — Stauber iz Brna. — Berger z Dunaja. — Bump iz Celovca. — Arke iz Zagreba.

Pri **avstrijskem cesarji**: Malloyer iz Mitterburga.

Umrli so v Ljubljani:

13. aprila: Gabrijela Zurlini, konduktierjeva hči, 2 leti, Kolodvorske ulice št. 11, za osepnicami.

14. aprila: Apolonija Gatroža, hišna posestnica, 68 let, Hradeškega vas št. 13, za prsno vodenico. — Jurij Volc, stolni dekan, 80 let, Pred škofijo št. 8, za mrtvoudom. — Josip Wohlmuth, železniški strojni vodnik, 44 let, Sv. Petra nasip št. 65, za plućnico.

15. aprila: Angela Komp, stotnikova hči, 11 mesecev, Stari trg št. 28, za božastjo.

16. aprila: Fran Vovk, delavčev sin, 1 leto, Prečne ulice št. 8, za škrofeljni.

17. aprila: Marija Pajk, okrajnega glavarja vdova, 71 let, Franciškanske ulice št. 4, za spridenjem trebušnih delov. 18. aprila: Viktor Bitenc, strugarjev sin, 14 dni, Kolozjske ulice št. 10. — Viljemina Šmale, deželne sodnije sovetnika žena, 75 let, Sv. Florijana ulice št. 1, za otrpnenjem možganov. — Helena Koren, hišnega posestnika žena, 63 let, Studentovske ulice št. 11, za plućnico. — Uršula Zevnik, gostija, 88 let, Kravja dolina št. 11, za starostjo. — Fran Navinšek, krojačev sin, $1\frac{1}{2}$ leta, Poljanska cesta št. 18, za škarlatico.

19. aprila: Josipina Pfeifer, gostija, 85 let, Karlovska cesta št. 7, za starostjo.

20. aprila: Katarina Pančur, delavka, 21 let, Ulice na grad št. 5, za jetiko. — Karolina Zupančič, postreščekova hči, 4 leta, Hrenove ulice št. 6, za škrofeljni.

21. aprila: Marija Pišek, bivša kuharica, 73 let, Kravja dolina št. 11, za sušico.

Tržne cene v Ljubljani

dné 22. aprila t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hki.	6.83	Špeh povojen, kgr.	— 66
Rež,	5.20	Surovo maslo, „	— 84
Ječmen, „	5.20	Jajce, jedno „	— 2
Oves, „	3.57	Mleko, liter „	8
Ajda, „	4.71	Goveje meso, kgr.	— 64
Proso, „	5.85	Telečje „	— 60
Koruza, „	5.53	Svinjsko „	— 6
Krompir, „	2.86	Koštrunovo „	— 3
Leča, „	8	Pišanec „	— 50
Grah, „	8	Golob „	— 17
Fižol, „	9	Sen, 100 kilo „	1.87
Maslo, kgr.	— 96	Slama, „	1.69
Mast, „	— 82	Drva trda, 4 metr.	7.40
Špeh frišen, „	— 52	„ mehka, „	5

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi:	Nebo	Mokrina v mm.
21. aprila	7. zjutraj	743.22 mm.	5.6° C	sl. sev.	jas.	0.00 mm.
	2. pop.	740.52 mm.	20.8° C	sl. jz.	jas.	
	9. zvečer	739.80 mm.	11.0° C	sl. vzh.	jas.	

Srednja temperatura 13.5°, za 3.9° nad normalom.

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Dunajska borza

dné 22. aprila t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	80 gld. 90	kr.
Srebrna renta	81	45
Zlata renta	105	30
5% marena renta	96	50
Akcije narodne banke	8 6	—
Kreditne akcije	281	70
London	126	15
Srebro	—	—
Napol	9 gld. 96 1/2	kr.
C kr cekini	5	88
Nemške marke	61	65
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld	126
Državne srečke iz l. 1864	100 gld	170
4% avstr. zlata renta, davka prosta	105	65
Ogrska zlata renta 6%	94	70
„ papirna renta 5%	90	30
5% štajerske zemljiše odvez obliq	104	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld	115
Zemlj. obliq avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	123	—
Prior. obliq Elizabetine zapad. železnice	112	75
Prior. obliq Ferdinandove sev. železnice	106	—
Kreditne srečke	100 gld	179
Rudolfove srečke	10	18
Akcije anglo-avstr. banke	120	98
Tramway-društ. velj.	170 gld a. v.	213

Poslano.

(7—15)

GLAVNO SKLADIŠTE

MATTONIJEVE

GISSHÜBLER

najčistije lužne

KISELINE

poznate kas najbolje okrepljujuče piče,

I kas izkušan liek proti trajnom kašlju plućevine I želudca boleti grkljana I proti mēhurnim kataru,

HINKE MATTONIJA

Karlovi vari i Widn.

V „NARODNI TISKARNI“

v Ljubljani

so izšle in se dobivajo sledeče knjige:

Knez Serebrjani.

Roman. Spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 609 strani. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

NOV.

Roman. Spisal Turgenjev, poslovenil M. Mälovrh. — Ml. 8°, 32 pól. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Junak našega časa.

Roman. Spisal M. Lermontov, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 264 strani. Cena 40 kr., po pošti 45 kr.

Dubrovski.

Povest. Spisal A. S. Puškin, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 122 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Št. 5877.

(235—1)

Razglas.

V smislu §. 66 prov. občinskega reda za ljubljansko mesto se naznanja, da so računski zaključki mestne blagajnice in vseh onih zakladov, s katerimi upravlja mesto — za 1884. leto od 23. aprila do 7. maja t. l. v magistratnem ekspeditu razpoloženi za javno pregledovanje in da lahko vsak svoje opazke v zapisnik vsprejeti dá.

Mestni magistrat v Ljubljani,

v 20. dan aprila 1885.

Dr. Spranger-jeve

kapljice za želodec.

Tajni medicinski in dvorni svetnik dr. Bücking, medicinski svetnik dr. Cohn, dr. Manning in mnoge druge zdravniške avtoritete so je preskusile in je za izvrstno domače (ne tajno) sredstvo priporočajo proti vsem želodčnim in trebušnim boleznim. Pomagajo takoj proti migreni, krču v želodec, omedlevici, glavobolu, trebulobolu, zastizenju, želodčne kislini, vzdigovanju, omotici, koliku, škrofeljnom itd., proti zlateji žili, zaprtju. Hitro in brez bolečin meče in povrnejo slast do jedij. Poskusite samo z malim in pripravite se sami. Jedna stekl. 50 in 30 kr.

Pri gospodu lekarji Svobodi, pri Zlatem orlu, na Prešernovem trgu.

(716—32)

IVAN LAPAJNE v KRŠKEM

je izdal sledeče

knjige in knjižice

za ljudske šole in učitelje:

a) Praktično metodiko	cena 80 kr.
b) Prvi poduk	60 „
c) Fiziko in kemijo	60 „
d) Prirodopis	56 „
e) Zemljepis	26 „
f) Geometrijo	24 „
g) Malo fiziko	23 „
h) Domovinoslovje	20 „
i) Pripovedi iz zgodovine Štajerske	6 „
j) Opis krškega okrajnega glavarstva	30 „
Zgodovino štajerskih Slovencev	cena 1 gld. 20 kr.

Isti pisatelj ima v zalogi tudi razne pisanke in risanke, potem:

malu slovenski zemljevid kranjske dežele

z deli sosednih kronovin

ter slovensko-nemški zemljevid Avstrijsko-

Ogerske

in zemljevid Krškega okraj. glavarstva

Skladbe, zložil F. S. Vilhar.

Ravnokar je izšla druga knjiga teh glasbo-
tvorov s sliko skladateljevo. Zadržaj knjige
je jako obilen in tako različen, da zamore zanimati
vsacega, kdor se z glasbo bavi ali tudi samo poje.
Cena knjigi je 1 gld. 60 kr., zares izredno
nizka. (194—5)

Knjiga se dobiva izključno pri samem
skladatelji in naj se naročnina pošilja pod adreso:

F. S. Vilhar v Sisku.

Natečaj.

Pevsko društvo „Zvonimir“ v Spljetu v
Dalmaciji išče

(217—3)

izprašanega učitelja petja,

ki zna klavir in organje. Kdor želi kaj natančnejšega izve-
deti, naj se obrne na podpisano upraviteljstvo.

V Spljetu, dne 13. aprila 1885.

Upraviteljstvo pevskega društva „Zvonimira“.

Umetne

(138—13)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovejšem ameriškem načinu
brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in
vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradekega mostu, I. nadstropje.

Cvet zoper trganje

je odločno najboljšo zdravilo zoper protin
ter revmatizem, trganje po udih, bolečine
v križi ter živcih, oteklino, otrple ude in
kite itd., malo časa, če se rabi, pa mine
popolnem trganje, kar dokazuje obilno
zahval. Zahteva naj se samo „cvet zoper
trganje po dr. Malič“ z zraven stoječim
znamenjem; 1 steklenica 50 kr.

Naročila z dežele izvrše se takoj
v lekarni „pri samorogu“

JULIJ pl. TRNKOCZY-ja

na Mestnem trgu v Ljubljani. (42—9)

Mejnarodna linija.

Iz Trsta v Novi-Jork naravnost.

Veliki prvovrzdni parniki te linije vozijo redno v
Novi-Jork in vsprejemajo blago in potnike po najnižjih
cenah in z najboljšo postrežbo.

V NOVI-JORK. — Odhod iz TRSTA.

Parnik „Germania“, odhod okolu 5. dne maja 1885.

Kajuta za potnike 200 gold. — Vmesni krov 60 gold.

Potniki naj se obrnejo na

(216—3)

J. TERKULE,

generalnega pasažnega agenta,

Via dell' Arsenale Nr. 13, Teatro Comunale, v Trstu.

Zaradi vožnje blaga obrne naj se na Emiliano
d' Ant. Fogliayen, generalnega agenta v Trstu.

Prednaznanilo.

CIRKUS bratje AMATO,

broječ 60 osob in 50 konj,

bode na potu skozi Ljubljano, kamer pride v kratkem, malo časa ostal tukaj in dal nekaj predstav

na cesar Josipovem trgu

(234)

v zagrajenem šatoru, katerega bode nalašč napravil tukajšnji tesarski mojster Fran Pust.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.